

NA 42. ROČNÍKU MEZINÁRODNÍHO FOLKLORNÍHO FESTIVALU ROŽNOVSKÉ SLAVNOSTI 2023 ÚČINKUJÍ

Profil souboru

BISTRITSA / BULHARSKO

Soubor BISTRITSA byl založen v roce 1949 ve vesnici Bistritsa nedaleko Sofie a skládá se ze zpěváků, tanečníků a hudebníků. Umělecký program je zaměřen na provedení archaických autentických písní, které podle vědců pocházejí z předřeckých dob, originální rychlé tance z vesnice Bistritsa a regionu Shopie, hudbu hrají na tradiční nástroje s použitím rovnoměrných a nerovnoměrných rytmů a oživení vesnických rituálů.

Soubor je unikátní v provedení starodávné pěvecké tradice v podání legendárních Bistritsa Babi, které tvoří základní skupinu, což je oceněno organizací UNESCO jako „Mistrovské dílo nehmotného dědictví lidstva“. Bistritsa Babi ovládají obtížnou vokální techniku sladěného antifonálního zpěvu. Tříhlasé písně Bistritsa se svou silnou disonancí a specifickým stylem provedení jsou skutečnou perlou kultury balkánského regionu.

Orchestr tvoří tradiční nástroje: dudy, rebeck, šestistrunná pandora, dřevěná flétna a akordeon. Tanečníci předvádějí originální tance z Bistritsy i z jiných etnografických regionů. Řetězové tance Bistritsa jsou rychlé, vyžadují rychlou, elegantní a složitou práci nohou a předvádějí se s úžasnou lehkostí, která je typická pro taneční styl Shop. Ensemble Bistritsa, zaměřený na autentický folklor v podobě písní, tanců, hudby a ztvárnění vesnických rituálů, vzbudil hlasité ovace všude, kde vystupoval. Kroje, které členové souboru nosí, jsou zděděny po prarodičích a ukazují veškerou krásu starobylých výšivek, ozdob a kružeb.

Profil souboru

SING-, SPIEL- UND VOLKSTANZGRUPPE LOIPERSBACH / RAKOUSKO

Soubor založil v roce 1953 Ferdinand Zeltner a od té doby má za sebou velmi bohatou historii s mnoha vystoupeními doma i v zahraničí, např. ve Švédsku, Holandsku, Sicílii, Španělsku, Francii, Řecku i České republice a folklorní taneční skupina Loipersbach zde byla často jedinou zúčastněnou skupinou, která reprezentovala Burgenland nebo Rakousko. K vrcholům klubového života patřila také účast na festivalech mezinárodní folklorní organizace IGF, mj. i v Rožnově a zakoupení a vysvěcení souborové vlajky v roce 1990. V roce 2023 se slaví 70. výročí založení souboru.

Chlapecký kroj se také nazývá německý burgenlandský mužský kroj. Skládá se z černých kalhot, černých kožených bot, bílé košile, hedvábné kravaty, černé

vestičky a modré zástěry. V chladném období nosí astrachánskou čepici a černou sukni. Dívčím nebo ženským krojem je slavnostní kroj Loipersbach. Skládá se z tmavé vlněné brokátové sukně a hedvábného brokátového živůtku se šněrovacím živůtkem, bílé lněné halenky, bílé lněné spodničky, černé hedvábné zástěry, hedvábného šátku a bílých punčoch.

Profil souboru

SVITANOK / UKRAJINA

Škola lidového tance Svitanok z Ukrajiny je vítězem 23 cen Grand Prix a mnohonásobným vítězem nejprestižnějších tanečních projektů na Ukrajině i v Evropě. Svitanok zpracovává ukrajinský tanec moderním způsobem a prezentuje kulturu svého národa po celém světě. Svitanok je srdcem a duší mimoškolního vzdělávacího centra "Lira". Tým byl založen v roce 2004 a uměleckým vedoucím a hlavním choreografem je Maksym Pečenenko, člen Národního choreografického svazu Ukrajiny. Svitanok je nejlepší skupinou v novodobé historii lidového tance podle výsledků mezinárodní soutěže Summer Best Fest-2017, vítěz Celoukrajinské ceny v oboru choreografie Ukraine Dance Awards-2015, laureát soutěže lidových choreografií pojmenované po Pavlu Virském, vítěz televizního projektu Oblíbený soubor Kirovohradu-2012, vítěz 16 cen GRAND-PRIX celoukrajinských a mezinárodních soutěží.

Na programu souboru je více než 40 choreografických inscenací a několik novoročních choreograficko-divadelních projektů: "Vánoce přicházejí, do každého domu přináší dobro"; „Novoroční zázrak“, „Nikolův dárek“, „Záhada prázdnin“, „Dobrodružství předvánoční noci“ a reportážní koncert ve dvou odděleních. Rytmus a tanec, kreativní hra, lekce parteru, klasický tanec, lidový a scénický a ukrajinský tanec, gymnastika a akrobacie, sborový zpěv, divadelní umění a virtuózní pohyby - to jsou předměty, které studenti kolektivu v raném věku studují. Zachovat bohatou historii kirovohradské choreografické školy, propagovat ji a rozvíjet je hlavní poslání lidového choreografického souboru Svitanok.

Profil souboru

FOLKLORNÍ SOUBOR POVAŽAN / SLOVENSKO

Folklorní soubor Považan vznikl v roce 1954 při závodním klubu ROH Považských strojírů, který byl i jeho zřizovatelem. Později to byl Dům kultury ROH v Považské Bystrici. Zakladatelem byl Vojtech Meluch a na jeho pozvání prvním vedoucím FS Považan byl Juraj Onačila, který přišel z profesionálního SLUK-u. Jeho pokračovateli byli Pavel Rojko, Josef a Jan Rebro, Vladimír Hluchý, Josef Bielík a Anna Galková. Od roku 2013 je uměleckým vedoucím Milan Jankovíh, dlouholetý

tanečník a pedagog v Považanu a bývalý tanečník US Lúčnica. Od roku 1998 soubor působí v Městském folklorním studiu v Považské Bystrici společně s FS Seniorpovažan a DFS Mládí s jeho přípravkou. Zřizovatelem městského folklorního studia (dále FSM) je PX Centrum a město Považská Bystrica. Se studiem úzce spolupracuje i Občanské sdružení za zachování lidových tradic Horního Pováží. Jelikož Považan působí na folklorní scéně již od roku 1954, stihl toho velmi mnoho procestovat po Slovensku i celém světě. Probrázdil téměř celou Evropu, kromě Evropy se představil v Alžírsku, USA, Mexiku a v Peru. Kromě festivalů v zahraničí se účastní festivalů po celém Slovensku, včetně těch největších jako například ve Východnej, Detvě či Myjavě. Pravidelně se účastní také soutěží, kde získal mnoho ocenění.

Profil souboru

WALASI / POLSKO

Wałasi je uskupení vytvořené na základě mimořádných horalských postav. Objevuje to nejkrásnější na tradiční hudbě a vezme posluchače na nezapomenutelnou cestu obloukem Karpat. Tvorba kapely, hluboce zakořeněná v kultuře, je pro moderního posluchače mostem mezi tím, co je mu blízké v současné hudbě, a tím, co hrálo v duších horalských předků. Potomci tradičních rodin představují světu staré, tradiční melodie a dávají jim nový význam a zvuk.

Konečnou podobu formaci dává Zbigniew Wałach - hudebník a skladatel, tvůrce a instrumentalista, který se již řadu let stará o kontinuitu a rozvoj tradiční hudby svého regionu. Díky ní úspěchy kapely úzce odkazují na hudební tradice, ve kterých byli hudebníci vychováni, ale přináší i mnoho nových detailů, aniž by narušovaly tradiční prvky. Za více než třicet let své činnosti kapela představila svou hudbu velkému a různorodému publiku u nás i v zahraničí.

Wałasi natočili přes desítku alb s tradiční hudbou i původním materiálem ve spolupráci mimo jiné s Józefem Skrzekem, Joachimem Mencelem, Piotrem Baronem, Stanisławem Deja. Jsou vítězi mnoha festivalů v Polsku i v zahraničí. Originální skladby Zbigniewa Wałacha, střet dvou hudebních světů, klasické a přirozené hudebnosti horalů je neobvyklou kombinací, která tvoří novou hudební kvalitu. Hlavním jádrem činnosti kapely je Zbigniew Wałach, zakladatel a tvůrce kapely, který svými úspěchy přispívá k historii tradiční hudby Slezských Beskyd. Kromě hudby se věnuje také stavbě tradičních nástrojů, výchově nejmladší generace a popularizační činnosti.

Profil souboru

DĚTSKÝ FOLKLORNÍ SOUBOR VALÁŠEK

Dětský folklorní soubor Valášek působí od roku 1982 v severoalašské obci Kozlovice. Ve své práci navazuje na tradici lidové kultury a historicky bohaté oblasti moravskoslezských Beskyd, úžeji pak bývalého Hukvaldského panství. Základní repertoár čerpá z písňových sbírek Františka Sušila, Františka Bartoše, Leoše Janáčka a z nejbližšího pramene - sbírek písní a tanců Vincence Sochy ze Lhotky pod Ondřejníkem.

V současnosti je ve Valášku něco málo přes 80 dětí, které nacvičují v jednotlivých menších skupinkách. Organizační vedoucí je Petra Tkáčová, o uměleckou stránku a choreografii se starají Veronika Kokorudová, Jakub Kahánek a Sandra Tománková, která také připravuje nejmenší předškolní děti v "Přípravce".

Od roku 2011 je nedílnou součástí souboru dětská cimbálová muzička. Hlavním úkolem muzičky Valášek bylo doprovázet děti z nejmenšího oddílu souboru, tedy z Přípravky. Postupně se činnost muzičky rozrostla a nyní již pravidelně doprovází tanečníky z většího oddílu a vystupuje také samostatně. Muzička nacvičuje pod vedením Páji Prašivkové a primášem je Matěj Velký.

Během své dlouholeté činnosti soubor vystupoval na mnoha folklorních slavnostech a festivalech doma i v zahraničí, natáčel pro Českou televizi, televizi NOE a Český rozhlas Ostrava. Za všechny úspěchy jmenujme "zlaté" umístění v rámci soutěžního festivalu Visegrádské Vánoce (r. 2005) v Dolním Kubíně na Slovensku a v tomto roce také vystupoval s vánočním pásmem na Staroměstském náměstí v Praze.

Profil souboru

DĚTSKÝ SOUBOR HELENY SALICHOVÉ

Dětský soubor Heleny Salichové vznikl v roce 1985 jako nedílná součást dospělého souboru – Slezského souboru Heleny Salichové. Jeho kolektiv tvoří zhruba 50 dětí od 4 do 15 let. Soubor zpracovává taneční a hudební folklor Opavského Slezska (zvláště pak bývalých i současných vesnic: Svinov, Třebovice, Poruba, Klimkovice, Krásné Pole, Kyjovice).

Největší zásluhu na uchování fragmentů místního tanečního umění měla PhDr. Hana Podešvová, CSc., jejíž materiál dětský soubor zpracovává. Hudební úpravy choreografií jsou hlavně z dílny hudebního skladatele Jaromíra Dadáka. Významnou osobností je též akademická malířka Helena Salichová, jejíž sběratelská činnost (písní, lidových pohádek, krojů, ornamentů, zvyklostí) zachránila na Opavském Slezsku mnoho nenahraditelných hodnot lidového umění před zapomenutím. Soubor se svým názvem hlásí k jejímu jménu.

Soubor má vlastní cimbálovou muziku, která vznikla pod vedením Jaromíra Dadáka v roce 1978. Vedoucí muziky je René Vojtovič, vedoucí dětského souboru je Silvie Smějová.

Profil souboru

FOLKLORNÍ SOUBOR BARUNKA / ČESKÁ REPUBLIKA

Dětský folklorní soubor Barunka byl založen v září 1991 při Domu dětí a mládeže (dnes Středisko volného času) Bájo v České Skalici. Soubor Barunka nese dívčí jméno spisovatelky Boženy Němcové, která prožila dětství v nedalekém malebném ratibořickém údolí a chodila do školy v České Skalici. Právě v díle této spisovatelky, zvláště v knize Babička, jsou nejkrásněji popsány zvyky kraje kolem řeky Úpy, a proto je tato kniha často inspirací pro práci souboru.

Práce v souboru – spolku, to jsou hlavně pravidelné zkoušky čtyř věkových kategorií, předškoláci, mladší a starší mládež, „nejmladší“ Babičky. Všechna oddělení pak v nastudovaných komponovaných programech veřejnosti připomínají tradiční zvyky, tance, písně.

Nové generace dětí si předávají jako štafetu zapomenuté výroční obyčeje, tvoří se autorské choreografie, bádá se v archivech zápisů lidových písní, textilní – výtvarné techniky znovu ožívají v rukách souboráků. A což teprve kulinářské dobroty našich Babiček, ty ochutnávají členové souboru i návštěvníci po celý rok při tradičních akcích v České Skalici a Ratibořicích.

Ve své třicetileté historii prošly souborem desítky dětí, které si odnášejí do života nezapomenutelné zážitky nejen z pravidelných tréninků, pohybových, výtvarných a hudebních dílen pořádaných spolkem, ale i z letních táborových soustředění a mnoha veřejných vystoupení.

Profil souboru

MEZŘÍČAN

Historie Mezříčanu sahá až do roku 1946, kdy ve Valašském Meziříčí založil sběratel lidových písní profesor Arnošt Kubeša Valašský národopisný soubor. V roce 1973 začal pracovat pod Kulturním zařízením města Valašské Meziříčí folklorní soubor s názvem Mezříčan, v roce 1998 se soubor osamostatnil a vzniklo Občanské sdružení Mezříčan. Nyní je z důvodu nové legislativy zapsán jako Mezříčan z.s. (zapsaný spolek). Předsedou spolku Mezříčan je Ivo Orava, taneční vedoucí je Zdenka Podzemná.

Mezříčan zpracovává folklorní materiál nejen meziříčského regionu, ale celého Valašska, ke kterému patří písně, tance i lidová slovesnost. Soubor vystupuje při různých příležitostech ve svém okolí - společenské akce, vystoupení k výročí, ale jezdí i na zájezdová vystoupení. Nejvzdálenějším místem, které soubor navštívil, bylo Holandsko, město Bussum.

Mezříčan také každoročně pořádá „Martinské posezení u cimbálu“, kde se s radostí schází přátelé lidového tance a lidové zábavy. Ve valašských tancích se odráží život obyčejných lidí, jejich zábava po práci, a to se snaží předávat nejen ostatním, ale zejména nastupující generaci. V souboru vchovali už dvě generace dětí. Soubor má svůj život i mimo vystoupení a zkoušky. Pořádá také sportovní či

jiná setkání pro tanečníky i s rodinami, několikrát byli na společné dovolené. V minulosti soubor vystupoval s několika cimbálovými muzikami, v současné době Mezříčan spolupracuje s Cimbálovou muzikou Jiřího Nechanického.

Profil souboru

RADHOŠŤ ROŽNOV POD RADHOŠTĚM

Soubor byl založen v roce 1948 jako Valašský krúžek při Muzejním a národopisném spolku, později přešel pod Osvětovou besedu a byl přejmenován na Valašský soubor písní a tanců Radhošť. Občanské sdružení Spolek přátel souboru Radhošť založili členové a přátelé souboru Radhošť a Malý Radhošť v roce 1991. Součástí je Veteran klub Radhoště, složený ze starších tanečníků souboru, převážně manželských párů. Všechny složky Spolku a jejich muziky absolvují v průběhu roku řadu vystoupení při různých akcích a slavnostech, na festivalech doma i v zahraničí. Především však ve Valašském muzeu v přírodě na zvykoslovných programech a jarmarcích. Pořádají tradiční Valašský bál, pravidelné podzimní koncerty, nejrůznější setkání, při kterých nezapomínají ani na své bývalé členy.

Radhošť nahrál několik CD, vydal sborník písniček Pěsničky od Radhošťa, úzce spolupracoval na vydání sbírky tanců pod názvem Valašské tance z Rožnova a okolí. Předsedou Spolku přátel Radhošť je Petr Dobrovolný, vedoucím taneční složky Jan Ryška. Vedoucím cimbálové muziky je Ondřej Chovanec, primáškou Kateřina Niklová.

Profil souboru

SOLÁŇ CIMBÁLOVÁ MUZIKA A TANEČNÍCI

Cimbálová muzika Soláň je na folklorní scéně již 30 let. V současnosti je primášem David Kulišťák, pěveckými sólisty jsou Pavel Ptáček, František Prokop a Michaela Bařinová. S muzikou vystupuje také dívčí sbor Krúžek štyr tet. Uměleckou vedoucí je Monika Kovářová. Taneční skupina vznikla před 26 lety – choreografem a vedoucím je Pavel Trčka. Zpracovává tradiční tance a folklor Valašska v tanečních pásmech jako Zvrtané, Gulané, Kalamajky, Řemeslné, Salašnické, Svatojánské pásmo, Stará Uherská, Starodávný a další.

Profil souboru

SOUBOR PÍSNÍ A TANCŮ JAVOŘINA

Soubor písní a tanců Javořina vznikl na jaře 1961. Interpretuje písně, tance a lidové zvyky vycházející z lidové kultury celého Valašska. V repertoáru má programy na různé náměty, jako jsou regrútské písně, dožínky, zbojnické tance, čardáše z moravsko-slovenského pomezí, pastevecké hry a další.

Krásu kultury valašského regionu předvádí nejen doma v Rožnově pod Radhoštěm, ale i na festivalech po celé České republice a také v zahraničí. Největšího úspěchu dosáhla v letech 1969 a 1988 na prestižním folklorním festivalu v Dijonu ve Francii, kde se umístila na prvním místě.

Nedílnou součástí souboru je vedle taneční složky, kterou vedou manželé Dravečtí, i cimbálová muzika Javořina s primáškou Drahomírou Klimkovou. Cimbálová muzika natočila několik CD, jedno DVD a připravila úspěšné vánoční a velikonoční koncerty.

Profil souboru

SOUBOR VALAŠSKÝCH PÍSNÍ A TANCŮ VSACAN

Soubor valašských písní a tanců VSACAN patří k nejstarším amatérským souborům v České republice, v letošním roce oslavuje 80 let od svého založení (založen v roce 1943). Ve svých programech zpracovává tance a písně typické pro oblast středního Valašska, okolí města Vsetín a to zejména obcí v údolí řeky Senice, jako Valašská Polanka a Lužná.

Soubor VSACAN je součástí Folklorního spolku VSACAN, který sdružuje na 100 členů se zájmem o prezentaci valašského tanečního a hudebního folkloru. Cimbálová muzika VSACAN pracuje pod vedením primáše Ing. Ludka Dobrovolného, vedoucím taneční složky základního souboru je Jakub Ekart. Soubor pracuje pod vedením Pavla Tomečka.

Profil souboru

VALAŠSKÁ PĚVECKÁ DRUŽINA SUROVO DREVO, VSETÍN

Pěvecká družina byla založena na přelomu let 2014 a 2015 z bývalých členů (tanečníků) folklorního souboru Vsacan. Zpočátku se věnovali písním vojenským a zbojnickým. Postupně skladbu písní rozšířili o písně robotní, pijácké, milostné aj. Za dobu svého trvání natočili 2CD těchto písní. Vystupují na různých akcích a festivalech na Valašsku, Slovácku a na Slovensku. Umělecký vedoucí souboru je Vladimír Pavelka.

Profil souboru

VALAŠSKÝ SOUBOR KAŠAVA

Valašský soubor Kašava vznikl v roce 1971 a působí na Zlínsku více jak 50 let. Věnuje se zpracování folklorního a zvykoslovného materiálu ze západního a jižního Valašska a částečně také z přilehlých oblastí: luhačovického Zálesí a východní Hané.

Repertoár souboru tvoří vedle jednotlivých tanců scénická hudebně-tanečně-dramatická pásma vycházející jednak z lidových obřadů a zvyků, jednak z folklorního materiálu, který vypovídá o závažných momentech v životě minulých generací. S přípravou programových bloků byla zpravidla spojena rovněž rekonstrukce dobového lidového oděvu z příslušného regionu.

Specifickým rysem práce Kašavy je obnovování zaniklých zvykoslovných vánočních a masopustních her. Činnost členů souboru jde ruku v ruce se snahou o uchování etických a estetických hodnot tradiční lidové kultury. Kašava pořádá tematické besedy u cimbálu, valašské bály, výroční koledové obchůzky, pravidelně se zúčastňuje jak domácích, tak zahraničních folklorních festivalů.

Důležitou součástí aktivit členů souboru je práce s dětmi – pět dětských folklorních souborů a mládežnickou taneční přípravku navštěvuje na sto padesát dětí. Vedoucím taneční složky je Ondřej Pavlišník, primáši cimbálových muzik Petr Král, Kateřina Dlabajová a Vojtěch Vlček, organizačním vedoucím souboru je Radek Vitovský.

Profil souboru

VALAŠSKÝ SOUBOR PÍSNÍ A TANCŮ RUSAVA

Valašský soubor písní a tanců Rusava z Bystřice pod Hostýnem byl založen v roce 1953, letos na podzim oslaví výročním galavečerem již 70 let své činnosti. V té se zaměřuje především na jevištní zpracování valašského folkloru především tak, jak se projevoval a byl zaznamenán v nedaleké obci Rusava.

Dnes členové souboru vedle tanečních a hudebně pěveckých vystoupení také pořádají řadu folklorních a zvykoslovných akcí – například masopustní, velikonoční či mikulášské obchůzky, vynášení Mařeny, vyhlášený Valašský bál, večery u cimbálu a především dva folklorní festivaly - podzimní Podhostýnské září a mezinárodní festival Na rynku v Bystřici. Nejen díky těmto akcím soubor navazuje také kontakty se zahraničními partnery a procestoval již velkou část evropského kontinentu. Uměleckou vedoucí souboru je Markéta Hnilicová, vedoucí taneční složky Zora Stanislavová.

Tanečnický doprovod při všech jejich vystoupeních cimbálová muzika Bukovinka s primáškou Lenkou Zajícovou a uměleckou vedoucí Kateřinou Kovaříkovou.

Profil souboru

VALAŠSKÝ SOUBOR SEDMIKVÍTEK

Valašský soubor Sedmikvítek působí ve Frenštátě pod Radhoštěm více než 43 let. Za dobu jeho existence působilo v souboru více než 800 dětí. Děti odrůstají, a tak se neustále mění, někteří odcházejí a jiní postupují do starších souborových skupin. A tak je v souboru neustálý pohyb. Stejně jako v jiných místech Valašska se i zde zachovalo velké množství lidových písní, tanců a zvyků. Tak jako v ostatních folklorních souborech se i v Sedmikvítku snažíme o jejich šíření a uchování pro příští generace. Děti se v souboru učí jak valašské tance, tak i písničky a pravidelně se zúčastňují pěveckých soutěží pořádaných Valašským folklorním spolkem. Na letošních Rožnovských slavnostech uslyšíte několik pěveckých nadějí ze souboru Sedmikvítek. Jsou to Kristýna a Tereza Juračákovy a Hana Drozdová. Kristýna Juračáková ještě zpívá v mladší kategorii a každoročně vyhrává regionální soutěž dětských zpěváčků valašských písní. V soutěžích zpívá od roku 2021. Tereza Juračáková každoročně postupuje spolu s dalšími nejlepšími zpěváčkami z Valašska do dalších kol a dvakrát již dosáhla toho, že patřila mezi deset nejlepších zpěváčků z celé naší republiky. Těmto děvčatům zdatně sekunduje také Hana Drozdová, která se umístila ještě v první kategorii na druhém místě v regionu.

Profil souboru

VOJENSKÝ UMĚLECKÝ SOUBOR ONDRÁŠ

Vojenský umělecký soubor ONDRÁŠ je profesionální umělecké těleso zřízené Ministerstvem obrany ČR se sídlem v Brně. Prostřednictvím hudby, zpěvu a tance představuje divákům umělecky stylizovaný folklor. V současnosti jej tvoří Orchestr lidových nástrojů, taneční skupina a dívčí sbor. Kromě práce s lidovým materiálem se VUS Ondráš věnuje i přesahům do jiných hudebně-tanečních žánrů a tvoří autorské pořady.